

Abdijpreek 19 zo. 24 september 2017 25-e zo d.h. jr. A

Woord van welkom.

Broeders en Zusters, welkom in deze zondagse Eucharistieviering. Goed, fijn dat U naar hier gekomen bent. Of u nu de eerste was of zojuist gearriveerd bent – we zijn hier samen bij de Heer. Hij heeft ons geroepen en bijeengebracht in Zijn dienst. Daarover gaat het vandaag. De Heer sluit een verbond met ons en houdt zich daaraan. En wij? Wij rekenen nogal eens naar onszelf. We weten precies wat die ene en die ander doet of verdient en wat wij daarom mogen verwachten. Maar de Heer gaat anders te werk. Hij is de enige die niet vergelijkt maar eerlijk geeft wat ieder toekomt. Staan we daar meer bij stil dan zal dat ook iedereen zelfs heel onze wereld ten goede komen. Waar we verongelijkt zijn erkennen we onze eigen tekorten in deze Eucharistie waarin we Hemzelf mogen ontmoeten en ontvangen.

Broeders en Zusters, bij dit evangelie over de werkers van het 11-e uur komen we spontaan in opstand. Je hele rechtvaardigheidsgevoel kan zich goed herkennen in de vraag/ kritiek van die werker van het eerste uur die hetzelfde loon krijgt als die van het laatste uur. Wat is dat voor een Baas.. wat zijn dat voor arbeidsverhoudingen?..

God is anders dan wij. Zijn wegen gaan die van ons verre te boven. We kunnen het niet vatten en bevatten. Toch spreekt er ook een wijsheid uit van een milde Vader en een bekwaam psycholoog in door. (1-e lez.)

Nu is dit evangelie – en in dit spoor heel de bijbelse boodschap – geen vademecum voor cao onderhandelingen of praktische oplossing/ richtlijn voor het sociale vraagstuk. Het begint ook met in het rijk der hemelen.. gaat het als... dus zoals God te werk gaat. Geen loonkwestie maar Zijn heilseconomie. Vanuit dit perspectief is alles al anders. Waar wij zijn uitgeteld begint Hij; waar wij failliet zijn is zijn startpunt. (de laatsten zullen de eersten zijn)

Materiële vergoedingen zijn nodig maar nooit in staat om ons spiritueel te voldoen. Met geld kun je geen geluk of welzijn kopen hooguit wat rust of stilte voor de volgende storm... Het gaat God, de landeigenaar van de wijngaard van de wereld om ons ware geluk, ons welzijn waar Hij alles mee te maken heeft. Dat wil Hij ons geven want dat is Hij namelijk zelf. Daar hebben we geen recht op. Hij verleent het aan wie Hij wil.. wanneer Hij wil.. hoe Hij wil.

Dat kan al een heel stuk ontspannen want bij ons sluipt er heel gemakkelijk een economisch, rekenmotief in; tijd is geld. Je verdient naar gemaakte uren en inzet. Redeneren wij. Dan is het des te boeiender te zien hoe Hij die zich beklagende vroege- eerste werknemer te woord staat. Met 6 (!) argumenten maakt Hij hem en alle niet begrijpende critici duidelijk hoe Zijn plan met ons is.

Kern is: we mogen bij Hem horen; we horen Hem toe ! Dat is al buitengewoon want niet vanzelfsprekend omdat alle initiatief van Hem uitgaat en het Zijn wijngaard betreft. Hij beschikt zo goed, zo rechtvaardig dat het heel onze kleine oppositie ontmanteld.

Anders benaderd zou je kunnen zeggen: heel de katholieke sociale leer wordt hier samengevat en geactualiseerd. Het heeft alles te maken met: algemeen welzijn (totaal sociale voorwaarden); eerbied en bevordering van fundamentele rechten, geestelijke en tijdelijke goederen, vrede en veiligheid. Er wordt een aanschouwelijke les gegeven over hoe sociaal te zijn, rechtvaardig, individualisme en collectivisme te vermijden om werkelijk de mens als beeld van God als persoon en eigen doel volmaakt te doen zijn tezamen met andere personen.

Nog anders bezien. De heiligen zijn zo verschillend als maar mogelijk. Toch zijn ze niet 'jaloers' aangezien zij hetzelfde loon ontvangen. Maria de eerste van de heiligen en de 'goede moordenaar' (Dismas) die op het allerlaatste moment van zijn leven 'instapt'. De Heer oordeelt, kwalitatief en eerlijk/ billijk.

In het 1-e eucharistisch gebed bidden we: 'behandel ons niet zoals wij verdienen maar schenk ons vergeving' dat is de juiste grondhouding en uitgangspositie. Daarom is de verrassende conclusie : God is rechtvaardig omdat Hij ieder gelijk betaalt wat bepaald wordt onder zijn voorwaarden. Hij vraagt te werken in Zijn wijngaard (en niet mijn wijngaard zoals wij zouden veronderstellen).

Het 'verschil' tussen het eerste en elfde uur is dus dat er geen verschil meer bestaat. Hij heft dat op want Hij overtreft en overbrugt elk mogelijke ongelijkheid. Of je dus eerste of laatste bent – Gods genade laat zich niet meten, niet uitdrukken, niet manipuleren of chanteren.

We hebben het allemaal evenzeer nodig.

Maakt het dan helemaal niet (s) uit; doen wij monniken bijvoorbeeld niet meer ? Ja, wat bidden betreft wel – maar dat is ons werk, daarvoor zijn we geroepen en dat is geen verdienste. We bidden ook voor hen die nooit bidden of God vergeten te bidden, en het is onze vreugde dit te mogen doen. Zijn we daardoor beter ? Dat zou je hopen.. maar valt in de praktijk (persoonlijk gesproken) soms best tegen.. in alle eerlijkheid. Dat is geen valse bescheidenheid maar eenvoudige realiteit – nederigheid.

Als je meer doet.. zou dat je ook socialer, barmhartiger moeten maken, milder en wijzer omdat we ook zoveel kansen niet benutten en genade onbeantwoord gelaten hebben.. om niet te zeggen verloren hebben laten gaan... (dan is er juist nog meer extra gebedswerk te doen..)

Daarom is geloof, geloven onbetaalbaar (werk). God weet alleen hoeveel het kost (lett. En fig). Ieder krijgt wat die verdient. Je ontvangt letterlijk je 'verdiende loon'. Maar Hij betaalt uit – op zijn tijd, zijn wijze, zijn manier. Die is veel creatiever dan onze beperkt-menselijke berekeningen.. Zeur niet. Er is genoeg voor iedereen.

Noem het geen Cao maar coelo (hemel lat.) accoord.

Amen.